

ASUKKKAAN TURVAOPAS

Ohjeen käyttäjälle

Tämän oppaan on laatinut Petterinkulma Oy asukkaiden käyttöön. Tavoitteena on viihtyisä ja turvallinen asuinympäristö, joka vastaa asukkaiden tarpeita niin arkipäivän elämässä kuin onnettomuustilanteissakin.

Oppaasta löytyy toimintaohjeita erilaisiin onnettomuustilanteisiin, sekä neuvoja kuinka vähentää onnettomuusriskejä jokapäiväisellä toiminnallamme.

Talosuojelu

Palo- ja pelastustoimesta annetun lain (559/75) ja väestönsuojelulain (438/58) mukaan asuintalossa on varauduttava ihmisten ja omaisuuden suojeluun onnettomuuksien ja poikkeusolojen vaikutuksilta. Tätä kutsutaan *talosuojeluksi*, johon kuuluu mm. paloturvallisuutta koskevien määräysten noudattaminen ja valvonta, toiminta onnettomuustilanteissa ja suojelutoimenpiteet poikkeusolojen varalta. Talosuojelusta huolehtiminen kuuluu talon omistajalle.

Taloissa, joissa on vähintään viisi asuinhuoneistoa, on nimettävä suojelujohtaja, laadittava suojelusuunnitelma sekä hankittava vaadittava suojelumateriaali.

Petterinkulma Oy huolehtii talosuojelusta omistamissaan kiinteistöissä.

Suojelusuunnitelmat löytyvät taloista ja Petterinkulman toimistolta. Suojelumateriaalit ovat kiinteistön omistajan tilassa.

Kiinteistössä huomioitavat vaaratilanteet

- Kaatumiset ja sairaskohtaukset
- Tulipalo
- Myrkylliset aineet
- Luonnonmullistukset
- Kaasuvaara
- Säteilyvaara
- Aseelliset uhat

Väestönsuojat

Niissä taloissa, joissa on väestönsuoja: Väestönsuoja on voitava kunnostaa poikkeusolojen toimintavalmiuteen 24 tunnin kuluessa viranomaisen määräyksestä. Suojan kuntoon laittamisesta huolehtii väestönsuojaan nimetty suojelujohtaja. Varustukseen kuuluu ns. talosuojelumateriaali, joka on tarkoitettu suojeluhenkilöstön käyttöön. Talosuojelumateriaali on sijoitettu yleensä väestönsuojaan.

Väestönsuojaan siirtymisestä ilmoitetaan yleisellä hälytysmerkillä ja suojaan otetaan mukaan vain kaikkein tarpeellisimmat varusteet, kuten

- Elintarvikkeita ja juomavettä pariksi vuorokaudeksi
- Ruokailuvälineet
- Henkilökohtaiset lääkkeet ja ensiapuvälineet
- Vuodevaatteet ja lämmintä vaatetta
- Hygieniavälineet
- Taskulamppu ja paristoja
- Pelejä, kirjoja ja leluja

Väestönsuojan reittiopas on kiinteistön ilmoitustaululla.

Oman asunnon ikkunat suljetaan lähtiessä ja ilmanvaihto pysäytetään.

Lemmikkieläimet jätetään asuntoon.

Yleinen hälytysmerkki

Yleinen hälytysmerkki on jatkuva, nouseva ja laskeva sireeniääni tai torvi- tai pillityyppisellä hälyttimellä annettuja lyhyitä äänimerkkejä tai hälytys, jonka viranomainen antaa kaiuttimella.

Yleisen hälytysmerkin kuullessasi:

- Mene sisälle
- Sulje ovet, ikkunat, tuuletusaukot ja ilmastointi
- Avaa radio ja noudata sieltä saamiasi ohjeita
- Vältä puhelimen käyttöä
- Älä poistu alueelta ilman viranomaisen lupaa

Poikkeusoloissa yleinen hälytysmerkki kehottaa nopeaan suojautumiseen väestönsuojaan tai muuhun suojatilaan.

Iisalmessa kiinteitä hälyttimiä on eri puolilla kaupunkia.

Hälytyksen kuultuasi varmista, että myös naapurit ovat kuulleet sen, huomioi erityisesti erityisryhmät kuten ikääntyneet ja lapset!

Vaaratilanteiden ehkäisy

Suurin osa tapaturmista sattuu kotona ja vapaa-ajan viettäessä. Kaatumiset ja putoamiset aiheuttavat vammautumisia, vaikka ne ovat helposti ehkäistävissä. Yleisen turvallisuuden vuoksi rakennuksen yleiset tilat ja kulkutiet on pidettävä siisteinä ja kuivina. Luhtikäytävissä ei saa säilyttää tavaroita. Lastenvaunujen paikka on ulkoiluvastossa. Liukastumisia voi estää talvella hiekoittamalla ja hoitamalla lumityöt huolellisesti. Myös kelin mukaisien jalkineiden käyttö vähentää liukastumisriskiä. Hississä on aina huoltavan liikkeen puhelinnumero. Jos joku jää hissiin on asukkaiden otettava heti yhteys kiinteistöhoitajaan tai huoltavaan liikkeeseen. Myös hissistä löytyy hälytyspainike. Hissit on valmistettu niin, ettei niistä pääse ilma loppumaan, vaikka joutuisi odottelemaan pitkänkin aikaa. **Hissiä ei saa käyttää tulipalojen tai muiden poikkeustilanteiden aikana.**

Paloturvallisuuden kannalta palohälyttimet ovat olennaisen tärkeitä, jotta tulipalo huomattaisiin ajoissa ja saataisiin sammutettua.

Vuoden 2026 alusta Petterinkulma vastaa asuntojen palovaroittimista. Asukkaan velvollisuutena on ilmoittaa viipymättä Petterinkulmalle havaitsemistaan palovaroittimen vioista kuten pariston loppumisesta tai jos asukas on muuten huomannut, ettei palovaroitin toimi. Paloturvallisuuden kannalta olisi myös hyvä pitää tilat siisteinä ja varastoida tavarat omille paikoilleen. Palavia nesteitä tai moottoreita ei saa säilyttää irtainvarastoissa, ulkoiluvälinevarastoissa tai muissa yhteisissä tiloissa. Hälytysajoneuvojen on päästävä riittävän lähelle rakennusta ja vedenottopisteitä. Tiellä ei saa olla pysäköityjä autoja, eikä ylimääräistä tavaraa. Myös jokaiseen asuntoon suositellaan asukkaiden hankkivan sammutuspeitteen tai käsisammuttimen.

Kunnallisteknisiin häiriöihin on hyvä varautua. Sähkökatkokset ovat yleensä lyhyitä, mutta asuntoihin kannattaa varata sähkölamppuja, kynttilöitä, sulakkeita ja sähkölaitoksen vikailmoitusnumero katkoksen varalle. Lämpökatkoksen sattuessa suljetaan ikkunat ja ilmastointi, ja pukeudutaan lämpimästi. Vesijohtoverkoston vaurio voi jättää koko talon ilman vettä. Tavallisesti vedentoimittaja järjestää vedenjakelupisteen lähistölle. Talon turvallisuutta voi uhata myös ilkivalta ja rikollisuus. Murtosuojauksesta voivat asukkaat huolehtia jo pelkästään lukitsemalla ovet ja säilyttämällä avaimet huolellisesti. Irtaimistovarastoissa ei kannata säilyttää arvoesineitä. Avaimiin ei saa merkitä osoitteita, nimiä eikä puhelinnumeroa. Jos avain katoaa, niin siitä tulee ilmoittaa kiinteistöhoitajalle tai Petterinkulman toimistolle.

Ongelmajätteet ovat asukkaat velvollisia toimittamaan yleisiin keräyspisteisiin. Yksityiset ihmiset voivat viedä ongelmajätteet maksutta Ylä-Savon jätekeskukselle (Peltomäki). Ongelmajätteitä ovat esim. vanhat akut ja paristot, elohopeakuumemittarit, lääkkeet, loisteputket, maalit, voimakkaat kemikaalit (esim. väkevät pesuaineet), öljyt ja freonit. Huonekaluja, joulukuusia eikä kodin elektroniikkaa saa jättää yleisiin keräysastioihin.

ONNETTOMUUDEN SATTUESSA

Toimintajärjestys onnettomuustilanteessa

Toimintajärjestys onnettomuustilanteessa

1. Arvioi tilanne. **Selvitä, mitä on tapahtunut.** Älä hätäännä.
2. **Pelasta** ensin hengenvaarassa olevat ja siirrä loukkaantuneet turvaan. Älä kuitenkaan vaaranna omaa tai muiden henkeä.
3. **Estä lisäonnettomuudet** ja tulipalon syttyminen.
Varoita muita!
4. **Anna hätäensiapua.**
5. Tee **hätäilmoitus** yleiseen hätänumeroon **112**.

Kerro: Kuka olet ja mistä soitat
(Tarkka osoite ja kunta)

Mitä on tapahtunut ja onko joku vaarassa
Vastaa kysymyksiin ja noudata annettuja ohjeita.
Älä sulje puhelinta ennen, kun saat luvan.

6. **Opasta palokunta paikalle**

Jokaisella on velvollisuus auttaa ja jokaisella on oikeus saada apua!

YLEINEN HÄTÄNUMERO 112

Palokunta
Poliisi
Pelastuspalvelu
Sairaankuljetus

MYRKYTYSTIETOKESKUS 0800 147 111 (ilmainen numero)

Vikailmoitukset: sähkökatkokset: Savon Voima 0800-30 7400
vesikatkokset: Iisalmen Vesi 0400-670 455
Petterinkulman päivystys 020 7439 146 (yöllä ja viikonloppuisin)
Ko. alueen kiinteistöhoitaja (ks. Ilmoitustaululta) (pysäyttää koneellisen ilmanvaihdon)
Petterinkulman toimisto 020 7439 126. (arkisin työaikana)

Puhelinnumeroihin on voinut tulla muutoksia turvaoppaan painon jälkeen.

Tulipalon sattuessa

- 1. Pelasta** ensin loukkaantuneet ja vaarassa olevat
- 2. Ilmoita** sitten palosta hätäkeskukseen, numeroon 112
- 3. Sammuta** palo tai rajoita sen leviämistä sulkemalla muihin tiloihin johtavat aukot
- 4. Opasta** palokunta paikalle
- 5. Mene** sovitulle kokoontumispaikalle

Kaasuvaaratilanne

Kaasuvaaratilanteessa annetaan yleinen hälytysmerkki

- Jos tunnet kaasun hajua, hengitä kostean vaatteen läpi.
- Pysyttele yläkerroksissa, kunnes vaara on ohi.
- Kuuntele radiota ja noudata siellä annettuja ohjeita.
- Jos olet ulkona etkä pääse sisälle, poistu kaasun alta sivutuuleen.
- Pyri korkeimpaan maaston kohtaan.
- Suojaa hengitystä kostealla vaatteella, ruoholla tai sammalella.

Säteilyvaara

Säteilyvaaratilanteesta annetaan yleinen hälytysmerkki

- **Siirry nopeasti sisälle.**
- Parhaan suojan saat väestönsuojassa, kellarissa tai rakennuksen keskiosissa.
- Sulje ovet, ikkunat ja ilmastointi mahdollisimman tiiviisti.
- Toimi radion ohjeiden mukaisesti.
- Nauti joditabletti vasta viranomaisten suosituksesta.
- Suojaa ruokaa ja juomaa pölytiivisiin astioihin noin kahden viikon annos.
- Älä lähde ulos.